

A. Algemene toelichting op de Keur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Inleiding

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (verder: Schieland en de Krimpenerwaard) zorgt voor de bescherming tegen overstromingen, een passend waterpeil, ecologisch gezond oppervlaktewater, de zuivering van afvalwater, de wegen in eigen beheer en het vaarwegbeheer op een aantal wateren, zodat mensen in het beheergebied van Schieland en de Krimpenerwaard kunnen wonen, werken en recreëren.

Hiermee geeft Schieland en de Krimpenerwaard uitvoering aan de taken die aan een waterschap worden opgedragen volgens artikel 1 van de Waterschap, te weten de zorg voor het watersysteem, de zorg voor het zuiveren van afvalwater en eventueel ook de zorg voor andere waterstaatsaangelegenheden. Ter behartiging van deze taken stelt Schieland en de Krimpenerwaard op grond van artikel 56 in combinatie met artikel 78 van de Waterschapswet verordeningen vast.

Grondslag van de keur

De keur is een algemene verordening van Schieland en de Krimpenerwaard en gebaseerd op zowel de Waterschapswet als de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving in het Waterbesluit, de Waterregeling en de provinciale (water)verordeningen.

Actualisatie van de keur van Schieland en de Krimpenerwaard 2009

De keur van Schieland en de Krimpenerwaard van december 2009 (verder: keur 2009) is geactualiseerd vanwege diverse knelpunten die Schieland en de Krimpenerwaard nu en naar verwachting binnenkort ervaart.

Belangrijkste redenen voor de actualisatie zijn:

- wijzigingen in de provinciale regelgeving over het vaarwegbeheer;
- diverse onjuistheden, zoals het ontbreken van sluitende regelingen voor de onderhoudsplicht;
- doublures, zoals bij de meet- en registratieverplichtingen;
- verouderde voorschriften in verband met wijzigingen in wet- en regelgeving.

De keur 2009 is niet fundamenteel herzien. Dit is een gevolg van de nadering van de nieuwe Omgevingswet die naar verwachting in 2018 een ingrijpende stelselherziening zal inluiden met veranderingen voor de keur.

Keur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Met de herziene Keur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (verder: keur) kiest Schieland en de Krimpenerwaard voor de beleidsfilosofie 'zekerheid waar nodig'.

Schieland en de Krimpenerwaard houdt vast aan de systematiek van de modelkeur van de Unie van Waterschappen van 2013 (verder: modelkeur 2013). Dit is een algemeen zoveel mogelijk landelijk dekkend model, waarbij regionale en lokale onderwerpen in algemene regels, beleidsregels en in de leggers van de waterschappen worden geregeld.

De keur 2009 was gebaseerd op de destijds geldende modelkeur. De herziende keur is gebaseerd op de modelkeur 2013.

De opbouw van de keur en inhoud op hoofdlijnen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Het eerste hoofdstuk bevat begripsomschrijvingen, waarbij is aangesloten bij de begrippen in de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving. Deze begrippen zijn opgenomen vanwege de zelfstandige leesbaarheid van de keur. Verder bepaalt hoofdstuk 1 tot wie de bepalingen in de keur zijn gericht.

Hoofdstuk 2. Beheer, bediening en onderhoud van waterstaatswerken

Het tweede hoofdstuk regelt de onderhoudsplichten bij waterstaatswerken. Dit hoofdstuk heeft een belangrijke relatie met de legger op grond van artikel 78 van de Waterschapswet, ook wel onderhoudslegger genoemd. In de onderhoudslegger staan namelijk de onderhoudsplichtigen, die aan de onderhoudsplichten uit hoofdstuk 2 moeten voldoen. Met dien verstande dat ook op andere wijze kan zijn geregeld wie onderhoudsplichtige is, zoals hierna in de artikelsgewijze toelichting nog nader wordt geduid.

Verder is opgenomen dat het dagelijks bestuur van Schieland en de Krimpenerwaard bevoegd is tot het stellen van algemene regels inzake de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 3. Handelingen in het watersysteem

Hoofdstuk 3 bevat de verbodsbepalingen. Hierin is bepaald voor welke handelingen of activiteiten een watervergunning nodig is. Het dagelijks bestuur van Schieland en de Krimpenerwaard is bevoegd deze watervergunning te verlenen.

Het dagelijks bestuur van Schieland en de Krimpenerwaard is eveneens bevoegd tot het stellen van algemene en nadere regels. Deze regels kunnen een vrijstelling van de watervergunningplicht inhouden of een algeheel verbod op het verrichten van bepaalde handelingen.

Daarnaast is het dagelijks bestuur van Schieland en de Krimpenerwaard bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van handelingen waarvoor geen watervergunning is vereist.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk staan de bepalingen over de aanwijzing van toezichthouders en strafbepalingen. Ook is een bepaling over de schouw opgenomen. De schouw is een manier om toezicht te houden op naleving van de bepalingen uit de keur, in het bijzonder de onderhoudsplichten uit hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Het laatste hoofdstuk bevat bepalingen over het overgangsrecht, de inwerkingtreding van de keur en een citeertitel.

Watervergunning

Het systeem van watervergunningen vloeit voort uit de Waterwet. Deze wet biedt de mogelijkheid voor de waterbeheerder om bij verordening nadere regels te stellen. Indien en voor zover de keur handelingen reguleert door middel van een vergunning, is sprake van een watervergunning.

In geval van samenloop van verschillende watervergunningplichtige activiteiten behorend bij hetzelfde initiatief wordt één watervergunning afgegeven. Is sprake van een aanvraag om watervergunning voor een handeling of samenstel van handelingen ten aanzien waarvan meer dan één bestuursorgaan bevoegd is, dan regelt de Waterwet door welk bestuursorgaan daarop wordt beslist.

Keur en legger

De begrenzings van de bij Schieland en de Krimpenerwaard in beheer zijnde waterstaatswerken dienen te worden vastgelegd in leggers. Daarnaast gelden voor de vaarwegen die zijn aangewezen in de Vaarwegenverordening Zuid-Holland 2015 de profielen en bepalingen van de Uitvoeringsregeling Vaarwegprofielen Zuid-Holland 2015.

De fysieke begrenzings van waterstaatswerken waarop de gebods- en verbodsbepalingen van de keur van toepassing zijn, staan niet in de keur zelf maar in de legger. In de keur wordt daarnaar verwezen. Deze constructie heeft als voordeel dat in de keur niet voor elk type waterstaatswerk een onderscheiden gebods- en verbodsregime behoeft te worden opgenomen.

Voor waterstaatswerken waarvoor het vaststellen van een legger niet is voorgeschreven of waarvoor nog geen legger is vastgesteld, voorziet de keur in een vangnetbepaling.

Vaarwegbeheer

De keur ziet mede op de bescherming van het vaarwegbelang. Schieland en de Krimpenerwaard is sinds jaar en dag belast met het vaarwegbeheer van de doorgaande recreatie-vaarroute op de Ringvaart en de Hennipsloot, tussen de Snelle Sluis en het Zevenhuizens Verlaat (inclusief deze beide sluisen). Met de Vaarwegenverordening Zuid-Holland 2015 is deze taak, met ingang van 1 januari 2015, uitgebreid met het vaarwegbeheer op de Rotte vanaf het Zevenhuizens Verlaat tot de kruising met het Noorderkanaal (Viersprong). De gemeente Rotterdam is vaarwegbeheerder op het Noorderkanaal.

Schieland en de Krimpenerwaard betreft het vaarwegbeheer mede bij de belangenafweging inzake de verlening van watervergunningen op grond van de keur.

Naast de vaarwegtaak op de genoemde routes is Schieland en de Krimpenerwaard door de provincie Zuid-Holland in 1992 voor veel wateren in het beheergebied aangewezen als bevoegd gezag (nautisch beheerder) ingevolge de Scheepvaartverkeerswet. Dit 'nautisch beheer' ziet hoofdzakelijk op het reguleren van scheepvaartverkeer met het oog op de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer.

B. Artikelsgewijze toelichting op de Keur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In de keur is ervoor gekozen in de lijst met begripsomschrijvingen de meest essentiële begrippen een plaats te geven. Daarmee wordt beoogd van de keur een zelfstandig leesbaar document te maken, zij het dat de lijst niet uitputtend is. Voor de zelfstandige leesbaarheid van de keur is een aantal begrippen uit de Waterwet opgenomen.

De toelichting bij de begrippen is als volgt:

- a. **afsluitmiddel**: Dit is een ondersteunend kunstwerk of ander middel waarmee een watergang of een gebied kan worden afgesloten.
- b. **bergingsgebied**: Dit begrip is overgenomen uit de Waterwet, waarbij de relatie met de Wet ruimtelijke ordening is gelegd.
- c. **beschermingszone**: Dit begrip is overgenomen uit de Waterwet, met de toevoeging dat die zone in de legger is vermeld. Het betreffende waterstaatswerk wordt beschermd door voorschriften van de keur.
- d. **bestuur**: Onder bestuur wordt verstaan het dagelijks bestuur van het waterschap, zoals dat is bepaald in de Waterschapswet.
- e. **grondwater**: De omschrijving van dit begrip is uit de Waterwet overgenomen.
- f. **grondwaterlichaam**: De omschrijving van dit begrip is uit de Waterwet overgenomen.
- g. **infiltreren van water**: De omschrijving van dit begrip is uit de Waterwet overgenomen.
- h. **kunstwerk**: Hiermee wordt bedoeld alle (bouw)werken die een civieltechnische functie hebben.
- i. **legger**: Dit begrip is voor de waterbeheerder van groot belang. De Waterwet verplicht de beheerder zijn waterstaatswerken vast te leggen in de Waterwetlegger. Daarnaast hanteert Schieland en de Krimpenerwaard al sinds lange tijd de Waterschapswetlegger, als bedoeld in artikel 78, tweede lid van de Waterschapswet. Daarin staan de onderhoudsplichtigen voor de waterstaatswerken. Er is geen enkel beletsel om deze twee verschillende leggers te integreren tot één waterschapslegger.
- j. **onderhoudsstrook**: Onderhoudsstroken maken deel uit van de direct naast het waterstaatswerk (de waterkering) gelegen beschermingszone. Een onderhoudsstrook maakt geen onderdeel uit van het waterstaatswerk zelf. De strook dient ten behoeve van onderhoud aan het waterstaatswerk.
- k. **ondersteunend kunstwerk**: De omschrijving van dit begrip is deels overgenomen uit de modelkeur 2013, met dien verstande dat nader is gespecificeerd waar dit type kunstwerk gelegen is. Bij ondersteunende kunstwerken gaat het bijvoorbeeld op gemalen, stuwen en duikers. In het geval van waterkeringen zijn dit de zogenaamde 'bijzondere waterkerende constructies'. Dit zijn constructies die al dan niet samen met het grondlichaam de waterkerende functie vervullen en daar ook specifiek voor gemaakt zijn.
- l. **onttrekking van grondwater**: In de keur is een onderscheid gemaakt tussen onttrekking van grondwater en onttrekking van oppervlaktewater.

- m. **onttrekking van oppervlaktewater**: Dit is het onttrekken van water uit een oppervlaktewaterlichaam.
- n. **onttrekkingsinrichting**: De definitie van het begrip onttrekkingsinrichting is te beperkt geformuleerd in de Waterwet. Daarom is de definitie in de keur aangepast om duidelijker te maken wat onder onttrekkingsinrichting wordt gerekend.
- o. **oppervlaktewaterlichaam**: De omschrijving van dit begrip is overgenomen uit de Waterwet. Het betreft oppervlaktewater met de daarin aanwezige stoffen, de waterbodem, de oevers, de drogere oevergebieden, voor zover die uitdrukkelijk krachtens de Waterwet zijn aangewezen, en flora en fauna. De drogere oevergebieden zijn aan het begrip oppervlaktewaterlichaam toegevoegd vanwege het opnemen van de regeling voor waterbodemsanering in de Waterwet en het onderscheid daarbij tussen de sanering van de landbodem en de waterbodem.
- p. **peilregelend kunstwerk**: Dit begrip is opgenomen om een nader onderscheid te maken tussen de algemene civieltechnische objecten en de objecten die noodzakelijk zijn om het waterpeil te reguleren.
- q. **schouw**: Schieland en de Krimpenerwaard ziet toe op de naleving van de bepalingen uit de keur door de schouw gewoon onderhoud en de schouw buitengewoon onderhoud.
- r. **waterhuishoudkundige functie**: De omschrijving van dit begrip is overgenomen uit de modelkeur 2013. Daarbij is aanvullend geregeld dat ook het Rijk een functie aan een waterstaatswerk kan toekennen.
- s. **waterkering**: Het begrip waterkering is in de Waterwet niet nader gedefinieerd. Een omschrijving is nodig om aan te geven wanneer Schieland en de Krimpenerwaard een object als waterkering aanduidt.
- t. **waterschap**: Dit begrip is opgenomen om nader te duiden dat onder waterschap in de keur het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard moet worden verstaan.
- u. **waterstaatswerk**: De omschrijving van dit begrip is overgenomen uit de Waterwet.
- v. **watersysteem**: De omschrijving van dit begrip is uit de Waterwet overgenomen.
- w. **watervergunning**: Het gaat hier om de vergunning uit de Waterwet voor bepaalde handelingen in het watersysteem. Een keurontheffing of keurvergunning, waarvan vroeger sprake was, wordt watervergunning genoemd.
- x. **werken**: Omdat het begrip werken niet in de Waterwet is gedefinieerd, is hiervoor een definitie opgenomen in de keur. In de keur zijn regels voor werken opgenomen, omdat het realiseren van werken in watersystemen afbreuk kan doen aan de functies die aan de watersystemen of onderdelen daarvan, zijn toegekend.
- y. **wet**: Conform de modelkeur 2013 is het begrip wet gedefinieerd en wordt hieronder de Waterwet verstaan.

Artikel 1.2 Verplichtingen

Dit artikel regelt dat de verplichtingen ingevolge de keur rusten op de eigenaren van kadastrale percelen, beperkt zakelijk gerechtigden en gebruikers krachtens persoonlijk recht. Daarnaast kan de verplichting ook door of namens Schieland en de Krimpenerwaard op een andere wijze zijn geregeld, bijvoorbeeld in een beheerovereenkomst of een watervergunning.

De verplichtingen rusten op al deze gerechtigden. Een ieder van deze gerechtigden kan aangesproken worden voor het geheel. De gerechtigden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de nakoming van verplichtingen.

Hoofdstuk 2. Beheer, bediening en onderhoud van waterstaatswerken

§ 1 Onderhoudsplichtigen

Artikel 2.1 Onderhoudsplichtigen

In dit artikel wordt geregeld wie onderhoudsplichtig zijn. Dit zijn degenen die in de legger zijn aangewezen als onderhoudsplichtigen tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud. Een uitzondering hierop vormt de situatie dat bij besluit van het bestuur in een watervergunning, projectplan of algemene regel is bepaald dat in afwijking van de legger een ander dan de eigenaar van het kadastrale perceel onderhoudsplichtig is.

De legger die hier bedoeld wordt is de zogenaamde onderhoudslegger, waarin de onderhoudsplichtigen worden aangewezen.

Met dit artikel wordt de verbinding gelegd tussen de legger en de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2. Zo wordt aangegeven wie onderhoudsplichtig zijn en welk onderhoud van deze onderhoudsplichtigen wordt geëist.

§ 2 Onderhoud aan waterkeringen

Artikel 2.2 Gewoon onderhoud

Dit artikel geeft weer wat onderhoudsplichtigen aan gewoon onderhoud aan waterkeringen moeten doen. Bij het verwijderen van schadelijk wild en begroeiingen moet gedacht worden aan wild en beplantingen die aantoonbaar schade toebrengen aan het waterkerend vermogen van de dijk. Gaten in de dijk of beschadiging van de speciale grasmat of diepe wortels in de dijk moeten worden voorkomen. De bestrijding van muskus- en beverratten is uitgezonderd. De zorgplicht ter voorkoming van schade aan waterstaatswerken door muskus- en beverratten berust bij Schieland en de Krimpenerwaard.

Artikel 2.3 Buitengewoon onderhoud

Dit artikel geeft aan welk buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden gepleegd aan waterkeringen. Er wordt in dit artikel verwezen naar de ligging, vorm afmeting en constructie zoals in de legger opgenomen. Bij deze inhoudelijke beschrijving van de onderhoudsplicht wordt aangesloten bij de legger, bedoeld in de Waterwet. Deze legger op grond van de Waterwet geeft aan waar een waterstaatswerk, in dit geval een waterkering, aan moet voldoen.

§ 3 Onderhoud aan (kunst)werken bij waterkeringen

Artikel 2.4 Onderhoud ondersteunende kunstwerken en werken

In dit artikel is aangegeven dat onderhoudsplichtigen van waterkeringen de ondersteunende kunstwerken of werken in, op of boven waterkeringen of de bijbehorende beschermingszone waterkerend moeten houden.

§ 4 Onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

Artikel 2.5 Gewoon onderhoud

In deze bepaling wordt omschreven waartoe onderhoudsplichtigen bij de uitvoering van het gewone onderhoud van oppervlaktewaterlichamen gehouden zijn. Zo zijn de onderhoudsplichtigen gehouden overmatige begroeiingen en afval te verwijderen uit oppervlaktewaterlichamen. Met afval wordt bedoeld voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- of afvoer of berging van water belemmeren.

Daarnaast zijn onderhoudsplichtigen gehouden tot het herstellen van beschadigingen aan oevers en tot het onderhouden van begroeiingen, dienstig aan de waterhuishoudkundige functies van het oppervlaktewaterlichaam. Oevers, alsmede de daartoe behorende begroeiing en/of oeververdedigingswerken, dienen in stand gehouden te worden voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd. Eveneens is instandhouding vereist indien aangelegde onderhoudsstroken en/of afrasteringen door inzakking worden bedreigd.

Het onderhoud van de over de betreffende oppervlaktewaterlichamen en de over de onderhoudsstrook hangende houtgewassen valt ook onder de onderhoudsplicht. Deze bepaling is mede opgenomen met het oog op het vaarwegbelang.

Artikel 2.6 Buitengewoon onderhoud

Dit artikel geeft aan welk buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden gepleegd aan oppervlaktewaterlichamen. Als buitengewoon onderhoud wordt aangemerkt het in stand houden van de wateren overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent richting, vorm, afmeting en constructie.

In de situatie dat oppervlaktewaterlichamen zijn aangelegd met een grotere breedte en diepte dan opgenomen in de legger, dienen de oppervlaktewaterlichamen op die grotere afmetingen onderhouden te worden.

Als plaatselijk sprake is van afkalving van de oever mag de oever worden hersteld op de oorspronkelijke afmetingen. Als voorwaarde geldt wel dat moet worden aangetoond dat de afkalving recent heeft plaatsgevonden. Met (lucht)foto's of ander (oud) kaartmateriaal kan de situatie ter plaatse in beeld worden gebracht en worden beoordeeld of de afkalving recent is. Per geval wordt dit afgewogen.

§ 5 Onderhoud aan (kunst)werken bij oppervlaktewaterlichamen

Artikel 2.7 Onderhoud ondersteunende kunstwerken en werken

In deze bepaling wordt omschreven waartoe onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken en werken bij oppervlaktewaterlichamen gehouden zijn. Het gaat hier om (kunst)werken die (mede) een waterhuishoudkundige functie hebben, zoals duikers, overkluizingen en stuwen. Deze werken moeten zodanig worden onderhouden dat er aan de functie voor het watersysteem voldaan kan worden.

§ 6 Overige gebodsbepalingen

Artikel 2.8 Afrasteringen

Deze bepaling regelt dat de eigenaren of gebruikers van kadastrale percelen door het bestuur verplicht kunnen worden om in de buurt van waterstaatswerken veekerende afrasteringen te plaatsen om daarmee te voorkomen dat dieren deze waterstaatswerken beschadigen of de werking ervan belemmeren. Op het moment dat de afrastering de uitvoering van het onderhoud door Schieland en de Krimpenerwaard belemmert, dient deze tijdig te worden weggenomen.

Artikel 2.9 Afsluitmiddelen

Met het oog op het voorkomen van overstroming van achter de waterkering gelegen gronden of vanwege het watersysteembeheer kan het nodig zijn afsluitmiddelen te sluiten. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard kan hiertoe besluiten. De onderhoudsplichtigen van deze afsluitmiddelen zijn verplicht deze op eerste aanzegging van het bestuur te sluiten.

Artikel 2.10 Peilregelende kunstwerken

Eigenaren of andere onderhoudsplichtigen van peilregelende kunstwerken moeten een bepaald peil instellen, indien het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard hiertoe besluit. Verplichtingen vanuit een eventueel peilbesluit op grond van artikel 5.2 van de Waterwet moeten hierbij in acht worden genomen.

Artikel 2.11 Buizen in oppervlaktewaterlichamen

Op grond van deze bepaling dienen eigenaren van kadastrale percelen gelegen aan oppervlaktewaterlichamen waarvan het onderhoud geschiedt door of vanwege Schieland en de Krimpenerwaard, ervoor te zorgen dat de eindbuizen van (onderwater) draineer-, riool-, aan- en afvoerleidingen die hierin uitmonden, duidelijk zichtbaar of gemarkeerd zijn, of (tijdelijk) worden weggenomen.

§ 7 Onderhoudsplicht, indien het waterstaatswerk niet in de legger is opgenomen

Artikel 2.12 Onderhoud indien het waterstaatswerk niet in de legger is opgenomen

Het is mogelijk dat de waterschapslegger nog niet is vastgesteld voor (bepaalde) waterstaatswerken. De onderhoudsplichtigen volgen dan niet uit een legger. Artikel 2.12 voorziet in een vangnet voor deze situatie. Het gewoon en buitengewoon onderhoud voor oppervlaktewaterlichamen rust bijvoorbeeld in dat geval bij de aangrenzende eigenaren, tenzij het gaat om oppervlaktewaterlichamen die zijn aangewezen als hoofdwatgang. Voor hoofdwatgangen is het hoogheemraadschap onderhoudsplichtig, tenzij bij projectplan of watervergunning iets anders is geregeld.

Als het onderhoud door of namens Schieland en de Krimpenerwaard is geregeld via een beheerovereenkomst, watervergunning, projectplan of algemene regel, geldt de onderhoudsplicht zoals opgenomen in onderdeel a., b. en c. niet aangezien dan een en ander op andere wijze is geregeld.

§ 8 Algemene regels en nadere regels

Artikel 2.13 Algemene regels / nadere regels

Op grond van dit artikel kan het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard algemene regels stellen ten aanzien van de voorschriften in hoofdstuk 2. Deze algemene regels kunnen ook een vrijstelling van een gebod inhouden. In dat geval geldt voor de onderhoudsplichtige het betreffende gebod niet.

Het artikel geeft het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard ook de mogelijkheid nadere eisen te stellen ten aanzien van de onderhoudsverplichtingen in hoofdstuk 2. Het bestuur kan bijvoorbeeld nadere eisen stellen aan afrasteringen (zie artikel 2.8) of aan een goede toestand van waterkeringen (zie artikel 2.2). Ook is het denkbaar dat het bestuur nadere eisen stelt aan het onderhoud aan afsluitmiddelen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in het watersysteem

§ 1 Gebruik van waterstaatswerken

Artikel 3.1 Watervergunning waterstaatswerken en beschermingszones

Ingevolge dit artikel worden via een verbodsregeling waterstaatswerken en zones beschermd. Deze verbodsregeling biedt voldoende bescherming ten aanzien van de reglementaire taken, waartoe ook de vaarwegtaken vallen, van Schieland en de Krimpenerwaard.

Zo is onder meer een verbodsbepaling opgenomen die ervoor zorgt dat vissen niet worden belemmerd in hun migratiebehoefte. Bij migratieknooppunten vindt vaak clustering en concentratie van vis plaats. Er is hierdoor een verhoogde vangkans door recreatieve- en beroepsmatige visserij. De in de verbodsbepaling genoemde afstandsmaten zorgen ervoor dat vissen vlak voor bemalingsinstallaties, peilregelende kunstwerken of vispassages geen verhoogde vangkans maken.

De vismigratieroutes in het gebied van HHSK zijn weergegeven op een digitale vismigratieroutekaart. Deze kaart is te zien op de website van het hoogheemraadschap. De link naar de website is: <http://www.schielandendekrimpenerwaard.nl/kaart/vismigratie/> De kaart wordt wanneer nodig, of in iedergeval jaarlijks, geactualiseerd.

Verder is in dit artikel geregeld dat Schieland en de Krimpenerwaard voorschriften tot financiële compensatie aan de watervergunning kan verbinden.

Eveneens is een zogenaamde vangnetbepaling opgenomen. Het gaat hier om de situatie dat een nieuw waterstaatswerk bij watervergunning of projectplan is aangelegd, maar nog niet als zodanig is aangewezen in de legger.

Artikel 3.2 Watervergunning overige bepalingen

In dit artikel is een aantal overige verbodsbepalingen opgenomen.

Zo is onder meer het verbod opgenomen dat het zonder watervergunning niet is toegestaan verharde oppervlakten aan te brengen met een totale oppervlakte van meer dan 500 m², waarvan de neerslag geheel of gedeeltelijk, direct of indirect, wordt gebracht op het oppervlaktelichaam. Ter voorkoming van het opknippen van projecten in kleinere gedeelten, spreekt het artikel van een "totale oppervlakte". Op het moment dat projecten aan elkaar grenzen of zullen grenzen, dan wel in elkaars directe nabijheid zijn gelegen of zullen zijn gelegen, wordt getoetst of de totale oppervlakte van deze projecten meer dan 500 m² beslaat en extra waterberging is vereist.

§ 2 Brengen, onttrekken of infiltreren van hoeveelheden (grond)water

Artikel 3.3 Oppervlaktewaterlichamen: watervergunning voor brengen en onttrekken van hoeveelheden water

In dit artikel staat een algemene verbodsbepaling voor het brengen van water in of het onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichamen. Hiermee wordt zowel het brengen en onttrekken zonder een werk bedoeld als het brengen en onttrekken met een werk.

Artikel 3.4 Grondwaterlichamen: watervergunning onttrekken van grondwater en infiltreren in de bodem

In dit artikel staat een algemene verbodsbepaling voor het onttrekken van water aan- of het infiltreren van water in grondwaterlichamen. Bij de toepassing van dit artikel is het van belang om het onttrekken en infiltreren in de juiste context te plaatsen. Beide begrippen zijn nader gespecificeerd in de begripsomschrijvingen.

Via een watervergunning kan van de verbodsbepaling worden afgeweken. Daarnaast kunnen op grond van artikel 3.8 in algemene regels vrijstellingen worden verleend voor bepaalde categorieën van handelingen. Deze handelingen zijn dan toegestaan zonder watervergunning, waarbij eventueel aan bepaalde voorschriften moet worden voldaan.

In de Waterregeling zijn indieningsvereisten opgenomen voor aanvragen van watervergunningen ten aanzien van grondwateronttrekkingen die onder provinciale- of Rijksbevoegdheid vallen. Voor grondwateronttrekkingen waarvoor watervergunningen op grond van een keur worden aangevraagd, zijn deze indieningsvereisten niet vastgelegd. Daarom is in dit artikel vastgelegd dat de indieningsvereisten uit de Waterregeling ook gelden voor watervergunningaanvragen inzake onttrekkingen en infiltraties op grond van de keur.

§ 3 Calamiteiten en zorgplicht

Artikel 3.5 Algeheel verbod bij calamiteiten

In geval van calamiteiten kan het nodig zijn de waterafvoer en -aanvoer of lozingen en onttrekkingen te verbieden. Bij calamiteiten gaat het om bijvoorbeeld om droogte of een overvloed aan water, maar ook (een dreiging van) een aanmerkelijke verslechtering van de waterkwaliteit of het in ongerede raken van een waterstaatswerk. Concreet kan op basis van dit artikel het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard bijvoorbeeld bij droogte een onttrekkingsverbod instellen.

Artikel 3.6 Zorgplicht

Artikel 3.6 bevat een algemene zorgplicht die een ieder moet betrachten ten aanzien van het watersysteem. Een ieder kan op een schending van deze zorgplicht worden aangesproken. Als het handelen of nalaten onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht, kan het bestuur bestuursrechtelijke handhavingsmaatregelen inzetten.

§ 4 Algemene regels, vrijstellingen, nadere regels, meld-, meet-, en registratieplichten

Artikel 3.7 Algemene regels en maatwerkvoorschriften

In de artikelen 3.2 tot en met 3.4 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen. Artikel 3.7 biedt het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard een grondslag om ten aanzien van deze verbodsbepalingen algemene regels, nadere regels, meld-, meet- en registratieverplichtingen en maatwerkvoorschriften te stellen.

Het eerste lid biedt het bestuur de grondslag om algemene regels te stellen, welke mede een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de artikelen 3.2 tot en met 3.4 in kunnen houden. Een vrijstelling van een bepaalde verbodsbepaling kan aan de orde zijn als aan bepaalde voorwaarden (algemene regels) is voldaan. Voorbeelden van mogelijke vrijstellingen zijn bepaalde handelingen in de beschermingszone van waterstaatwerken, de af- en aanvoer van water naar of uit oppervlaktewaterlichamen of grondwateronttrekkingen bij hoeveelheden onder een bepaalde drempel en drainage van gronden met bepaalde drainagemiddelen. Het bestuur heeft ook de mogelijkheid een algeheel verbod in te stellen, waarbij geen watervergunningverlening mogelijk is. Een voorbeeld hiervan is een grondwateronttrekkingsverbod in een specifiek gebied (bijvoorbeeld een zeer verdrogingsgevoelig gebied).

Het tweede lid geeft het bestuur de bevoegdheid meld-, meet- en registratieverplichtingen op te leggen, voor zover deze verplichtingen niet in strijd zijn met de bepalingen hierover in het Waterbesluit, de Waterregeling en provinciale (water)verordening(en). In het Waterbesluit is opgenomen dat vergunningvrije grondwateronttrekkingen en infiltraties moeten worden gemeld bij het bevoegd gezag.

De Waterregeling stelt welke gegevens moeten worden verstrekt bij een vergunningaanvraag of melding (indien niet vrijgesteld van meldingsplicht) voor grondwateronttrekkingen of infiltraties.

Het derde lid biedt het bestuur de mogelijkheid om voor handelingen, die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht, zogenaamde maatwerkvoorschriften te stellen. Deze bevoegdheid is onder andere vergelijkbaar met artikel 6.15 lid 3 van het Waterbesluit. Het stellen van deze maatwerkvoorschriften is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen (bezwaar en) beroep mogelijk is. De maatwerkvoorschriften richten zich tegen degene die de desbetreffende handeling verricht of gaat verrichten. In de praktijk maakt het bestuur weinig gebruik van deze bevoegdheid.

Artikel 3.8 Vrijstelling watervergunningplicht voor beheerhandelingen

Schieland en de Krimpenerwaard voert als beheerder van het watersysteem vele handelingen aan waterstaatswerken uit. De handelingen die Schieland en de Krimpenerwaard daar uitvoert, zijn in het belang van de aan Schieland en de Krimpenerwaard opgedragen taken. Zij vallen onder beheer en onderhoud overeenkomstig de functie van het betreffende waterstaatswerk. Daarom geldt voor deze handelingen geen vergunningplicht.

Wel heeft Schieland en de Krimpenerwaard een watervergunning nodig voor een tweetal specifiek genoemde handelingen. Het betreft hier handelingen waarmee de waterstand van oppervlaktewateren op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan is vastgesteld in het peilbesluit en handelingen waarmee leidingen in of door een waterkering of beschermingszone worden gelegd.

§ 5 Visplan

Artikel 3.9 Visplan

In dit artikel is ter bescherming van de ecologische waterkwaliteit geregeld dat het verboden is vis uit te zetten of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen, anders dan op basis van en in overeenstemming met een visplan.

Visplannen zijn visserijtechnische uitwerkingen van het huidige en voorgenomen visserijbeheer. In visplannen wordt het uitzetten en onttrekken van vis in een waterhuishoudkundig logisch gekozen deelgebied omschreven. Afstemming op de doelstellingen en (beheer)maatregelen van Schieland en de Krimpenerwaard en onderbouwing vormen een onderdeel van het visplan.

Visplannen mogen het behalen van de ecologische waterkwaliteitsdoelen niet in de weg staan. Schieland en de Krimpenerwaard heeft beleid vastgesteld in de Kadernota Vis en in de Beleidsregel toetsingskader visplannen 2012.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders

Onder toezichthouder verstaat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5.11 Awb). Hieruit vloeit voort dat de toezichthoudende bevoegdheden uit de Awb alleen kunnen worden uitgeoefend door personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift als zodanig zijn aangewezen. Dit artikel voorziet in de vereiste wettelijke grondslag voor de aanwijzing van toezichthouders.

Aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren geschiedt door het bestuur van Schieland en de Krimpenerwaard. Afdeling 5.2 van de Awb bevat bepalingen over de bevoegdheden van toezichthoudende ambtenaren.

Artikel 4.2 Schouw

De schouwvoering als bedoeld in deze bepaling betreft met name de schouw op het onderhoud aan waterkeringen en oppervlaktewaterlichamen. Schouwvoering betreft de uitoefening van toezicht op naleving van met name de onderhoudsbepalingen (gebodsbepalingen) in de keur. Daarnaast wordt bij de schouw gelet op eventuele overtreding van verbodsbepalingen. Het aantal malen dat per jaar de schouw wordt gevoerd, is niet in de keur vastgelegd. Dat wordt ter nadere vaststelling aan het bestuursorgaan overgelaten. Daarnaast biedt de keur de mogelijkheid dat bijvoorbeeld in jaren waarin wateren snel dichtgroeien het bestuursorgaan kan besluiten een extra schouw te voeren.

Artikel 4.3 Strafbepalingen

In artikel 81 van de Waterschapswet is bepaald welke maximum straf op overtreding van de keur kan worden gesteld. In deze keur is deze maximum straf opgenomen, namelijk drie maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie als genoemd in artikel 23 Wetboek van strafrecht.

Deze strafbepalingen staan los van het bestuursrechtelijk instrumentarium – bestuursdwang, last onder dwangsom en bestuurlijke boete - waarover het bestuursorgaan ingeval van overtreding kan beschikken.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen.

Het eerste lid ziet op handelingen die zowel op basis van de voorgaande keur als de geldende keur vergunningplichtig zijn, en waarvoor een watervergunning is verleend op basis van de voorgaande keur. Deze watervergunning wordt geacht te zijn verleend op basis van de geldende keur.

Ingevolge het tweede lid worden werken, die vóór inwerkingtreding van de keur zonder watervergunning of ontheffing legaal konden worden aangelegd en ingevolge de geldende keur watervergunningplichtig zijn, aangemerkt als met watervergunning ingevolge de geldende keur aangebracht.

Artikel 5.2 Inwerkingtreding

In dit artikel is bepaald wanneer deze keur in werking treedt.

Artikel 5.3 Citeertitel

De citeertitel zorgt ervoor dat de keur eenvoudig en eenduidig kan worden aangehaald.